

AUTOR BESTSELLERU
ZÍTRA ZAČNU NOVÝ ŽIVOT!

GILLES LEGARDINIER

VŠECHNO JE JINAK !

GILLES LEGARDINIER

VŠECHNO JE
JINAK !

2014

Copyright © 2012 by Éditions Fleuve Noir,
Département d'Univers Poche
Translation © 2014 by Slavomír Míča
Cover design © 2014 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z francouzského originálu COMPLÈTEMENT CRAMÉ!,
vydaného nakladatelstvím Fleuve Noir, Paříž 2012,
přeložil Slavomír Míča
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redaktorka: Zuzana Řeháková
Korektura: Milena Nečadová
Sazba písmem Centurion Old: Dušan Žárský
Ilustrace obálky: Denisa Jánská
Grafické zpracování obálky: Rajka Marišinská
Vydání druhé, v elektronické verzi první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v květnu 2014

ISBN 978-80-7303-992-9

1

Byla noc, trochu chladná. Před hotelem Savoy v centru Londýna přecházel sem a tam před velkým skleněným oknem postarší muž oblečený do smokingu, který horečnatě vytukával něco na svém mobilním telefonu. Organizátor večírku, který se konal ve velkém salónu, se vynořil na chodbě a zamířil k němu. Za ním se otočnými dveřmi linuly zvuky žesťových nástrojů orchestru, který právě hrál skladbu Cola Portera.

„Pořád žádné zprávy od pana Blakea?“ zeptal se.

„Všemožně se s ním snažím spojit, ale neodpovídá. Dejte mi ještě chvíli.“

„To je vážně nepříjemné. Doufám, že se mu nestalo něco vážného...“

Leda by právě umíral, to jediné by ho omlouvalo! Pomyslel si muž s telefonem v ruce.

Sotva organizátor odešel, vytočil číslo pevné linky svého nejstaršího přítele. Po vyslechnutí nahraného vzkazu řekl neutrálním tónem:

„Andrewe, tady Richard. Jestli tam jsi, tak to prosím tě zvedni. Všichni tady na tebe čekají. Já už nevím, co jim mám říkat...“

A najednou to jeho přítel zvedl.

„Všichni na mě čekají? Kde?“

„Díky bohu, ty tam vážně jsi! Neříkej mi, že jsi zapomněl na slavnostní večer *Podnikatele roku*... Upozorňoval jsem tě, že se budu snažit, aby tě jmenovali.“

„To je od tebe moc milé, ale já na tohle vůbec nemám náladu.“

„Andrewe, oni tě nejen nominovali, ty jsi to taky vyhrál. Tak ti oznamuju, že tu cenu jsi získal ty!“

„No to je vážně fantastické. A co jsem vyhrál? S ohledem na věk ostatních účastníků to asi není nic převratného. Koupel? Gastroskopie?“

„Teď není vhodný čas na žerty. Oblékni se a okamžitě sem přijď.“

„Já nikam nepojedu, Richarde. Vzpomínám si, že jsi mi o té ceně říkal, ale taky si dobře vzpomínám, jak jsem ti povídal, že mě to vůbec nezajímá.“

„Uvědomuješ si, do jaké situace jsi mě tím dostal?“

„Můj milý, do téhle situace ses dostal sám. Já od tebe nic nechtěl. To je jako kdybych ti objednal dvě tuny ústřic, protože tě mám rád, a pak bych hrál komedii, že je musíš všechny sníst...“

„Okamžitě přijď, jinak řeknu tvé služebné, že praktikuješ voodoo, a ona už k tobě nikdy nev kročí.“

Blake vyprskl smíchy:

„Tak to už musíš být v opravdovém průšvih, když vymýšlíš takové hlouposti! Takhle strašit nebohou Margaret! Upřímně, to je jako kdybych ti já hrozil, že udám tvou ženu na *Komisi pro udržování dobrého vkusu* za to, co udělala se svým účesem a vaším pejsánkem...“

„Melissu z toho vynech. To není vtip, Andrewe. Jestli nepři jdeš, víš, čeho všeho jsem schopen.“

„Myslíš jako tehdy, když jsi mě chtěl udat za krádež té opičky, kterou doma chovala paní Robertsonová? Až do smrti si

myslela, že jsi to zvíře snědl. A Margaret ti určitě neuvěří. Řeknu jí, že bereš drogy. Jestli ji tím přinutíš opustit můj dům, tak ti zaplatím týden na Bahamách s tvou ženou a tím jejím účesem.“

„Přestaň s účesem mojí ženy!“ rozčílil se Ward. „To už stačí, Andrewe! Já se bil za to, abys tuhle cenu dostal, tak mi udělej tu radost a přijď si ji aspoň převzít, a pěkně rychle.“

„Zbožňuju, když zvyšuješ hlas. Když jsme byli mladí, tvoje výbušnost se mi na tobě líbila. Jsem ti moc vděčný, že se kvůli mně takhle namáháš, ale tentokrát se mnou v téhle hře nepočítej. Já na tebe nejsem nijak zlý. Říkal jsem ti to hned od začátku. Takové večírky jsou nudné a ceny, které si tihle samolibí lidé udělují, nemají žádnou hodnotu. Nepřijdu. Ale kdyby ses chtěl stavit na sklenku něčeho dobrého, budu velmi rád, protože na dnešek nic nemám.“

Ward se dusil vzteky:

„Dobře mě poslouchej, Blakeu: jestli se na mě vykašleš, může tím naše přátelství dost utrpět.“

„Za celou tu dobu, co se známe, milý Richarde, jsme měli stovky příležitostí, kdy jsme se na sebe mohli pořádně naštvat. Při tom všem, co si celou dobu provádíme, by to nebyl vůbec žádný problém...“

Za těch pět desítek let, co se znali, Andrew Blake skutečně mnohokrát způsobil, že jeho parťák ztratil nervy, ale dnes večer to byl naprostý vrchol.

„Andrewe, prosím tě...“

„V tom stavu, v jakém se nacházím, můžu trochu potěšení najít jedině v tvé přítomnosti. Prostě jim řekni, že jsem se praštil do hlavy a že si nevzpomínám ani na své jméno. Jestli chceš přítomné něčím pobavit, řekni jim, že si myslím, že jsem Mr. Proper a že jsem tě v jedné z posledních chvil, kdy jsem byl při smyslech, požádal, ať převezmeš tu cenu za mě. Můžeš si ji klidně i nechat.“

Organizátor vycházel z hotelu, aby se vrátil ke svým povinnostem. V poslední chvíli Ward pošeptal svému příteli do sluchátka:

„Slibuju ti, že za tohle mi, kamaráde, pěkně zaplatíš.“

„Život už se chystá, aby tě pomstil, milý příteli. I já tě srdečně zdravím.“

Richard Ward zavěsil, nasadil odměřený výraz ve tváři a řekl:

„Andrew Blake byl právě hospitalizován s něčím naléhavým!“

„Bože můj!“

„Ale není v ohrožení života. Pokud vám to bude vyhovovat, mohu cenu převzít jeho jménem. Jsem si jistý, že se bude na sebe hodně zlobit, že vám takto pokazil slavnostní večer...“

2

Andrew Blake seděl u svého pracovního stolu. Zaklapl notebook a zavřel oči. Pomalým a opatrným pohybem, jako by byl nevidomý, sjel rukama z počítače, položil je dlaněmi dolů po obou stranách přístroje a rukama se dotýkal hladkého dřevěného povrchu. Před ním u tohoto stolu sedával jeho otec. Tehdy neexistovaly ani počítače, ani měsíční reporty. To byly úplně jiné časy.

Andrew měl stále zavřené oči. Poslepu hladil prsty zaoblený okraj opotřebeného dubového stolu, jeho bočnice a mosazné držáky zásuvek. Cítil teplo dřeva a chlad kovu. Tolik různých pocitů a také vzpomínek. Tento rituál prováděl, jen když se cítil opravdu špatně a znaveně. Jako dnes večer. Z celého toho malého podniku, který zdědil, zůstal netknutý jen tento jediný pozůstatek minulosti. Časem se změnilo úplně všechno: adresa, objem tržeb, stroje, výzdoba, lidé, on sám. Vývoj šel kupředu tak rychle, že Andrew chvílemi už nepoznával to, čemu zasvětil velkou část svého života.

S očima pořád zavřenýma otevřel poslední zásuvku vpravo dole a zalovil uvnitř. Nahmatal v něm obrovskou kancelářskou sešívačku, kterou jako malé dítě sotva uzvedl, tři trhací bločky, zapalovač a bronzové těžítka, které mu darovali jeho zaměstnanci. Tolik různých relikvií, které mu umožňovaly si

nejen vzpomenout, ale přímo se i přenést do časů, kdy byl život jednodušší, kdy všechno nezáviselo jen na něm, kdy ještě nebyl tím nejstarším ze všech. Když se dotýkal těch všedních předmětů, uměl si znovu kompletně představit ten svět, který okolo něj existoval dřív, počínaje starým zvoněním telefonu až po vůni oleje a horkého plechu, která sem stoupala ze sousedící dílny. Znovu slyšel hlas svého otce, jeho rychlou a vážnou řeč, která mu byla tak blízká. Co by si asi myslel o situaci, v níž se dnes nachází jeho syn? Jakou by mu dal radu? Po letech se z Andrewa postupně stal pan Blake. Otevřel oči a zavřel zásuvku.

Už dlouhou dobu byl citlivý na věci, které člověk dělá naposledy, aniž by si to v některých případech uvědomoval. Připomněla mu to jedna konkrétní událost: poslední večere s otcem. Normální večere, na jejímž konci na ně usměvavá matka naléhala, ať rychle dojedí, aby nezmeškala film v televizi. O čem mluvili? O všem i o ničem. Povídali si s bezstarostností těch, kteří si myslí, že si toho budou zítra moci sdělit ještě víc. Prasklá aorta za ně během noci rozhodla jinak. A ta obyčejná chvíle se najednou stala něčím zásadním, a zároveň konečným. Ten večer se odehrál už téměř před čtyřiceti lety, ale přesto, když si na něj Andrew znovu vzpomněl, cítil na prsou stejnou bolest, stejný pocit závratě jako by se mu pod nohama propadala zem. Od té doby se bál, aby mu život nevzal to, na čem lpěl. Ba ještě hůř, odnesl si z toho strach, že uvidí, jak mu život bere lidi, které má rád. Vytvořil si proto osobní filozofii: cenit si každé vteřiny, protože vše se může každým okamžikem úplně zhroutit.

Strach ale nedokáže zabránit nebezpečí a tento pocit zase nezabránil neštěstí, aby znovu udeřilo. Andrew následně prožil mnoho dalších posledních okamžiků: se svou ženou Dianou, která se smála opřená o jeho rameno, když ji ještě živou držel

v náruči – to bylo ve čtvrtek v poledne. Nebo jednou ve středu večer, když ho jeho dcera Sarah poprosila, aby jí před spaním vyprávěl pohádku. Poslední tenisový zápas. Poslední den, kdy se spolu všichni tři dívali na film. Poslední rozbor krve, jehož výsledky si přečetl bez jakéhokoliv zájmu. Ten seznam byl nekonečný a každým dnem na něm přibývaly další položky. Všechny ty důležité i bezvýznamné věci, které člověku zmizí ze života ještě předtím, než si uvědomí jejich hodnotu, až se náhle všechny ocitnou na té misce vah, která se náhle nakloní na špatnou stranu.

Když byl Andrew unavený, zažíval ten ohavný pocit, že už má život za sebou, že přežívá jen proto, aby splnil své povinnosti vůči světu, jehož hodnoty mu byly cizí. Jeho sny už dávno umřely a on se k nim chystal brzy připojit.

Natáhl se pro velkou obálku, jejíž obsah tajně chystal už celé týdny. Papíry, pořád jen samé papíry. Neotevřel ji. Pomyslel na svá rozhodnutí a jejich důsledky. Jedno po druhém je znovu přehodnocoval, ale žádného z nich nelitoval. Někdo zaklepal na dveře. V rychlosti nacpal obálku do první zásuvky.

„Vstupte!“

Objevil se mladý muž v obleku.

„Promiňte, pane Blakeu. Rád bych si s vámi promluvil.“

„Vám snad nestačily čtyři hodiny jednání, pane Addinsone?“

„Je mi líto, že jste tak špatně reagoval na naše návrhy. Měl byste o nich ještě popřemýšlet.“

Kdyby byl mladý gepard, skočil by Blake po něm a rozsápal mu tvář, ale on už je starý lev. Tak se jen posměšně zasmál.

„Popřemýšlet? Myslím, že mi to myslí ještě docela dobře, a právě proto mě ty vaše *návrhy* popuzují.“

„Je to pro dobro podniku...“

„Jste si tím jistý? Nepokoušejte mě, Addinsone. Vy a ti vaši statistici jste mě pro dnešek už dost podráždili.“

„Nicméně i tak děláme vše, co je v našich silách, v zájmu nás všech...“

„V zájmu nás všech? Pro koho vlastně pracujete, pane Addinsone? Co vás to naučili na těch vašich školách, z nichž vyjdete a máte pocit, že všechno víte? Vždyť vy se našim klientům, pro které pracujeme, prostě vysmíváte! Vaším krédem je prodat toho ještě víc, i když to lidé ani nepotřebují, zmenšovat výrobní náklady klidně i na úkor těch, na kterých ta továrna stojí, a pak se budete někde jinde snažit v tomtéž pokračovat ještě lépe – nebo hůře – v závislosti na úhlu pohledu.“

„To je od vás kruté.“

„Dovolte mi, abych se zasmál vašim soudům. Když jste existoval v hlavách svých budoucích rodičů jako pouhý mlhavý nápad, já jsem už dávno řídil tento podnik. Naučil jsem se svou práci tak, že jsem tady začal od píky. Znal jsem každého zaměstnance, křestní jméno jeho ženy i jejich dětí, které jsem viděl vyrůstat. Máte mě za nějakého starého hlupáka? Myslíte si, že tento proslov k vám má stařešina a staromilec? Na tom vůbec nesejde. Já jsem tady šéf a vy jste můj zaměstnanec.“

„Svět se mění, pane Blakeu. Je potřeba se mu přizpůsobit.“

„Přizpůsobit se zvráceným systémům vymyšleným lidmi jako jste vy. Vy a ti vaši poskokové myslíte jen sami na sebe. A dovolte mi, abych vám sdělil, že se jednoho dne stanete obětmi svých vlastních excesů. Určitě nejste žádný hlupák, Addinsone, ale pravý muž se nepozná podle své inteligence, nýbrž podle způsobu, jakým ji užívá.“

„Vaše slavné principy naší společnost nezachrání, pane Blakeu.“

„Vaše chabé principy ji potopí. A nezapomínejte, že tohle je *můj* podnik. Už více než šedesát let zde vyrábíme kovové bedny. Klienti si našich výrobků cení, protože jsou trvanlivé a funkční. Možná nejsou tak líbivé jako ty hlouposti ze světla

zeleného fluoreskujícího plastu, které budou v módě sotva pár týdnů, ale jsou užitečné. Jsme užiteční, pane Addinsone. Lidé s námi počítají! Ani nevím, jestli tohle vůbec chápete... Takže navzdory všem vašim teoriím, které pěkně smrdí, nebudeme vyrábět tenčí bedny jen proto, abychom navýšili výrobu nových, kterými je nahradíme. Nebudeme přesouvat výrobu někam, kde budeme využívat vykořisťovaných dělníků. Dělejme pořádně svou práci! Což mě přivádí k jedné otázce, pane Addinsone: co je vaší prací? Optimalizovat? Mít výsledky? Obsadit více trhů najednou? Chopit se příležitosti? Jsou to jen slova, vyumělkovaný žargon, kterým si dodáváte na důležitosti.“

„Bez nás byste nic neprodali...“

„Myslíte? A přesto jsme to po celé půl století před vámi dokázali. Já naivně věřím tomu, že užitečné věci se prodávají samy a že ty zbytečné věci, které naše doba produkuje, potřebují být lidem vnuceny všemi dostupnými prostředky. Ale abychom se vrátili k našemu tématu, nedovolím, aby můj podnik padl za obět vašim ambicím.“

„Nebudete mít na výběr, pane Blakeu. Nejsem jediný, kdo si to myslí. Banky se mnou souhlasí.“

„To je výhrůžka?“

„Já za vámi přicházím v míru, a vy mě tu urážíte.“

„Přišel jste mě vyzvat na souboj a já vám na to odpovídám. A teď jděte. Už jsem vás pro dnešek snášel až příliš dlouho. Nicméně bych vám rád poděkoval, Addinsone: jestli jsem dosud pochyboval, jak dále pokračovat, tak jste mě právě přesvědčil.“

„Co tím myslíte?“

„Sám uvidíte, že i já jsem schopen inovací...Odejděte!“

3

„Heather, jste tam ještě?“

Mladá žena byla ponořená do četby a neslyšela svého nadřízeného přicházet. Když uslyšela jeho hlas, leknutím nadskočila.

„Dobrý večer, pane Blakeu. Musím ještě dokončit zprávu z dnešní odpolední porady. Oddělení marketingu ji po mně chce na zítřek.“

„Zapomeňte na to a jděte domů.“

„Ale...“

„Heather, vy jste moje asistentka, ne jejich. Když vám řeknu, že se tím můžete zabývat později, nikdo na to nemůže nic říct.“

„Dobře, pane Blakeu.“

Nenechala se prosit a uložila své poznámky zpátky do desek. Najednou si uvědomila, jak výjimečně docházelo k tomu, že Andrew Blake přišel až do její kanceláře. Podívala se na něj pozorněji. Dnes večer vypadal unaveně. Byl spíš větší postavy, měl téměř bílé vlasy, jemné rysy v obličeji a za jeho kulatými brýlemi se skrývaly upřímné oči. Na pravé straně úst měl vrásku, která celému jeho obličeji dodávala mírně natrpklý výraz. Už nějakou dobu ho vidávala poměrně často. Ten den měl pan Blake na sobě tmavě zelenou sametovou vestu s červeným

motýlkem. Heather přišel jeho styl oblékání – nebo možná spíš absence stylu oblékání – vždy úsměvný, ale zároveň se jí líbil.

Mlčky stál před ní a v ruce držel velkou obálku.

„Nějaká pošta k vyřízení?“

„Ne. Ale když jste ještě tady, musím s vámi mluvit.“

Zavřenou pěstí si protřel oko. Stávalo se pravidelně, že si mnul oči jako malý kluk, když je ospalý. Zvedal přitom loket a pevně svíral oční víčka. Tohoto gesta si Heather všimla hned po svém příchodu do firmy. Přišlo jí dojemné, že tak starý muž má tak dětské gesto. Od té doby si všimla ještě několika dalších. Kroužil nohama pod stolem nebo vystřeloval tužky do výšky, jako by byly na katapultu, což dělával během porad, na nichž se nudil – to znamená na všech. Naučila se mu rozumět. Nevíděli si navzájem do duše, a přesto si byli blízcí. Už znala jeho zvyky. Pravítko, které vždy muselo ležet vpravo od telefonu, jeho důraz na přesnost, jeho poctivost. O svých soukromých životech sice nemluvili, ale dokázala odhadnout, jestli je mu dobře na duši, nebo ne. On se jí vždy ptal na novinky a pozorně naslouchal tomu, co říká. Nikdy před ní nic neskrýval. Dveře od své kanceláře zavíral pouze tehdy, když telefonoval se svým starým přítelem a společníkem Richardem Wardem. Tehdy ho občas slychávala se smát, což se stávalo jen tehdy, jindy ne.

Andrew Blake popošel směrem k ní.

„Heather, nějakou dobu tady nebudu.“

„Máte nějaký zdravotní problém?“ zeptala se okamžitě znepokojeným hlasem.

„Staří lidé mohou mít i jiné důvody k odjezdu.“

Posadil se na židli před stolem své asistentky.

„Nemohu vám toho teď říci více, ale prosím, abyste ve mě měla důvěru.“

Položil před ni svou obálku.

„Heather, pracujete pro mě už tři roky a já vás během té doby měl možnost pozorovat. Jste seriózní mladá dáma, lidská. Věřím vám. Než jsem učinil své rozhodnutí, hodně jsem o tom přemýšlel. Moje firma pro mne znamená opravdu vše.“

„Proč mi říkáte takové věci? Jde z toho na mě strach. Opravdu je všechno v pořádku?“

„Heather, jste ve věku mé dcery a já vím, co očekáváte od života. Ptáte se sama sebe, jaký mu dát směr. Chcete se rozvíjet. To je normální, jste ve věku, kdy si člověk může vybírat. Často vidávám vaše noviny otevřené na stránce s inzeráty... Pokud jde o mne, já jsem ve fázi, kdy se ptám sám sebe, co po mně na světě zůstane. Takže, protože se hodlám na nějaký čas odsud vytrazit, požádal jsem svého advokáta, aby připravil dokumenty, které vám dají veškeré mé pravomoci.“

Mladá žena zbledla.

Zachvátila ji panika: „Ne, tohle nedělejte. Určitě se z toho nějak dostanete. Jste duší téhle firmy a chlapi z dílen vás zbožňují. Lékaři vás určitě vyléčí. Hlavně neztrácejte naději...“

Heather mluvila rychle a v jejím hlase i pohledu byly znát silné emoce. Blake tím byl dojatý a usmál se, opravdu se usmál, a to mladou ženu zneklidnilo. Položil svou ruku na její, aby ji přerušil.

„Vše je v pořádku, Heather. Řekl jsem, že nejsem nemocný. S tím, co mi je, žádný felčar nic nezmůže. Dostala mě krutá šedesátka, to je vše. Tak se prosím uklidněte a dobře mě poslouchajte. Je to tak, že si potřebuju trochu oddechnout, abych se rozhodl, co udělám s časem, který mi v životě ještě zbývá. A vy během té doby zaujmete mé místo.“

„Ale na to já vůbec nemám!“

„Pokaždé, když bylo potřeba učinit nějaké rozhodnutí, jste mi sdělila svůj názor na věc a často jsme se shodli. Nic neměňte. Neposlouchajte ničí rady, nenechte se napálit těmi hlu-

páky, kteří nás stojí tolik peněz. Nikoho nenajímejte, leda by to po vás chtěli lidé v provozu. V nutných případech, nebo když se budete potřebovat s někým poradit, zavolejte Richardu Wardovi nebo Farrellovi z dílen.“

„My vás tu neuvidíme?“

„Před mým návratem určitě ne.“

„Bude vám možné zavolat nebo aspoň napsat e-mail?“

„Nevím. Občas vám zavolám.“

„Ne, to nejde, nemůžete takhle odjet. Zbankrotujeme a bude to moje chyba!“

„Dejte sama sobě šanci. Riskujete jediné to, že budete ještě lepší než já. Řekněte si, že bych nesvěřil svou firmu někomu, komu nevěřím.“

Ukázal na obálku.

„Všechno si pozorně pročtete. Zítra ráno se tady zastaví doktor Benderford, aby vám dal podepsat dokumenty. Bude potřeba pro vás najít asistentku. Doufám, že budete mít při výběru tolik štěstí, jako jsem ho měl já s vámi. A teď už běžte honem domů. Zítra na vás čeká úplně jiná práce.“

„Vy už tady nebudete?“

„Ne, Heather. Jakmile podepíšete ty papíry, budete ředitelkou. Jsem si jistý, že všechno bude v pořádku. Prostě buďte sama sebou.“

Zvedl se a obešel stůl. Naklonil se ke své asistentce a jemně ji políbil na čelo. To bylo poprvé, co si něco takového dovolil. Toto gesto bylo stejně upřímné jako neobratné. Už opravdu dlouho neměl příležitost někoho políbit, i když šlo jen o přátelský polibek.

Oba dva zůstali nehybní, ponoření do pochyb a strachů typických pro jejich věk.

4

Pokaždé, když Andrew Blake vcházel do restaurace Browning ve čtvrti Saint James, zažíval vzácný pocit zadostiučinění, že se znovu nachází v místech, kde se od jeho mládí vůbec nic nezměnilo. Pořád tu byly ty stejné úzké dveře vykládané zkosenými vzory, dokonale naleštěné mosazné zdobné tyče, zdvořilý pozdrav hlavního číšníka – Terrence, který tu pracoval už osm let. To všechno bylo zasazeno do prostředí vyzdobeného rubínově červeným sametem a dřevěným obložením, které bylo klasické a neměnné. Tady dvakrát měsíčně obědval s Richardem Wardem. Tentokrát si ho ale Andrew přál vidět mnohem dříve než po obvyklé dvoutýdenní pauze.

Ve věku, kdy se ostatní muži setkávají s přáteli svého věku v různých klubech ztracených existencí, si Andrew dopřával luxusu mít ještě opravdového kamaráda ze školy. Terrence ho přivítal a oznámil:

„Pan Ward už přišel. Zavedu vás ke stolu.“

To se stávalo jen velmi zřídka, ale Andrew se tomu nijak nedivil. Následoval číšníka, který se proplétal mezi zákazníky, kteří už byli usazeni u svých stolů. Andrew ho následoval a dával si pozor, aby do ničeho nevrátil. Zdálo se mu, že mezery mezi stoly jsou užší než kdysi. Nebo to snad je on, kdo má větší potíže s udržením správného směru?

Restaurace Browning byla výjimečná tím, že byla uspořádaná okolo obrovského centrálního sálu, který lemovaly malé výklenky, v nichž bylo možno poobědvat v klidu, a zároveň se přitom člověk neoddělil od atmosféry restaurace. V jedné z nich na něj čekal jeho společník.

„Tak jaký byl ten večírek?“ zeptal se Blake.

„Když jsem byl na pódiu, měl jsem pocit, že tam pronáším tvou pohřební řeč, a připadal jsem si směšně. Stejně jsi tam mohl přijít...“

„Mou pohřební řeč? Tak na to moc nespolehej. Ti nejlepší sice odcházejí jako první, ale u mě to vypadá, že budu až poslední...“

„Vypadá to, že máš zrovna svůj den,“ okomentoval to Ward, „ale jsem rád, že se vidíme.“

Posadili se.

„Jak se má Melissa?“ zeptal se Blake, když otevíral jídelní lístek.

„Je v New Yorku s jednou ze svých přítelkyň. Obrážejí tam galerie a doufají, že vypátrají nějaké obrazy, které by se hodily do domu na venkově. Hlavně že nejde o náš dům... Každopádně nejspíš nic nenajdou, kromě nějakých lodiček, které si beztak na sebe vezmou jen jednou. Čemu vděčím za to, že se spolu vidíme tak rychle? Dohnala tě lékařská věda? Setkal ses konečně s nějakým felčarem, který ti sdělil stejně špatné zprávy jako nám ostatním? V tom případě vítej v klubu, příteli!“

Blake na to nereagoval. Ward se k němu naklonil a zlomyslně se při tom usmíval.

„Neříkej mi, že jsi byl na vyšetření konečníku. To by tedy bylo něco! Vsadil jsem se o láhev se Sommersem, že se to stane ještě před koncem roku...“

Blake se náhle zadíval do očí svého dávného přítele.

„Richarde, já už se rozhodl.“

Ward si dal na zpracování té informace čas.

„Už jsi o tom mluvil se Sarah?“

„Moje dcera žije deset tisíc kilometrů odsud a jediný muž, který pro ni něco znamená, je její pan inženýr. Logické. Tomu, co se ve mně děje, se jen vysmívá.“

„Přesto se na tu tvou věc se znepokojením ptala, když jsem se s ní minulý měsíc viděl. Jsem její kmotr a paradoxně ji vídám častěji než její vlastní otec...“

Blake odvrátil pohled a soustředil se na menu. Ward tiše souhlasil se změnou tématu.

„Nenamáhej se s výběrem,“ řekl. „Už jsem objednal.“

„Proč?“

„Protože vždycky tři hodiny váháš, a pak si vybereš to samé co já. Tak jsem si řekl, že takhle ušetříme čas.“

Andrewa to příliš nepřekvapilo. Znovu se podíval na svého přítele a znepokojeně se zeptal:

„Podařilo se ti zařídit, oč jsem tě žádal?“

Ward mu schválně odpověděl zvýšeným hlasem:

„Nechat si předělat obličej i celé tělo, aby ses konečně podobal Marilyn, ti moc nepomůže. I když ti dají prsní implantáty, tak hrozí, že budeš spíš vypadat jako její vosková figurína po požáru...“

„Richarde,“ naléhal Blake, „já to myslím vážně.“

„Já vím. Přesně to mě trápí. Jistěže jsem to zařídil. Ale nejsem moc přesvědčený o tom, že je to dobrý nápad. Odpočinout si od práce, proč ne, ale vrátit se do Francie...“

„Chci to udělat. Dokonce je to ta jediná věc, která mě ještě trochu v životě láká.“

„Budiž, ale mohls to udělat jinak. Měl bys o tom popřemýšlet.“

„Od včerejška jsi už druhý, kdo mi radí, abych přemýšlel. Ještě mě všichni nakonec přesvědčíte, že začínám být senilní.“

„Jeď na konec léta k Sarah, už se pěkně usadila. Má tam i pokoj pro hosty.“

„Ale já nejsem žádný host.“

„Andrewe, jak jen ti to mám říct... Vrátit se do Francie...“

Než se odvážil pokračovat, Richard trochu zaváhal.

„Promiň, jestli jsem příliš upřímný, ale návrat ke vzpomínkám ti už Dianu nevrátí.“

„Toho jsem si vědom, to mi věř. Každý den svého života.“

„Tak proč?“

„Mám pocit, že už sem nepatřím. Dokonce se ptám sám sebe, proč ještě pracuju. Už jenom vzpomínám na dávné časy a všechno mi přijde líto. Dopracoval jsem se tak daleko, že když večer usínám, ptám se sám sebe, proč ještě existuju.“

„Všem se nám občas stane, že toho máme dost. Dřív nebo později přijde takové období na každého. Ale pak to přejde. Začni se věnovat golfu. Přijed' nás navštívit. Melissa si pořád stěžuje, že se s tebou nevidáme. Zamilovala se do italské kuchyně, bude ráda, když z tebe udělá pokusného králíka... Zkus přijít na jiné myšlenky a všechno bude hned jiné. To není poprvé, co jsi v takové depresi.“

„Tentokrát je to jiné.“

„Tak co to tedy je? Je tenhle ztřeštěný nápad to jediné, co jsi dokázal vymyslet, abys překonal svou krizi? Když už o tom mluvíme – vůbec mě to u tebe nepřekvapuje. Vzpomínám si, že už po studiích jsi chtěl všechno opustit. Vzpomínáš si? Koupil sis plachetnici, ale pak sis uvědomil, že trpíš mořskou nemocí a že se tahle věc nedá řídit stejně jako auto. Už když jen pomyslím na to domýšlivé jméno – *Seamaster*! Určitě ještě spočívá někde na dně kotviště v Portsmouthu, odkud jsi ji ani nenechal vytáhnout...“

Richard se při vzpomínkách na tu lodní katastrofu začal smát, smál se ale jen on sám. Blakeova nálada ho rychle vrátila k vážnějším tématům:

„Co myslíš, že tam najdeš? Tam, kde jsem pro tebe vypátral to místo, o ničem nevědí. Respektoval jsem tvé tajemství. Ale pro ně to není jen tak nějaká hra.“

„To si taky myslím.“

„Děláš mi starosti, můj milý příteli. Měl bys častěji chodit do společnosti, potkávat se s lidmi, a ne jen pořád myslet na útek. Máš štěstí, že jsi zdravý – ve věku, kdy ostatní čím dál častěji pobývají v nemocnicích nebo chodí na vyšetření pevnosti kostí a svému chirurgovi už dávno tykají...“

„Ty ale vůbec netušíš, co teď zažívám.“

„Nezkoušej na mě ty stařecké povídačky. Dovolím si připomenout, že jsme se narodili pouhé čtyři měsíce od sebe...“

„Jenže ty máš ještě pořád Melissu. Já jsem sám. Kromě tebe nemám už nikoho blízkého. Sarah je daleko a má svůj vlastní život. Já už pro nikoho neexistuju.“

„Přestaň. Buď jak buď, ten tvůj plán vrátit se do Francie je předem odsouzen k nezdaru. A ani nevím, jakým řízením osudu se přihodilo, že jsem se k tomu znovu nachomýtl i já. Jak to asi skončí tentokrát? Komu se zase budu muset omlouvat? Když se to stalo poprvé, tak nám bylo necelých dvanáct. Přesvědčils mě tehdy, abychom se společně ukryli v kontejneru na odpadky a vystrašili starou Morrisonovou.“

„To byla ale čarodějnice! Museli jsme přece něco udělat, ta stará potvora propíchla úplně všechny míče, které dopadly do její zahrady! Neměla slitování ani s tím novým koženým, který Matt dostal k narozeninám. Pouštěla hrůzu na všechny děti ve čtvrti!“

„Je pravda, že nikdo neuronil ani slzu, když ji našli dole na schodech se zlomeným vazem.“

„Určitě to byl komplot, který zosnovaly všechny ty míče. Pomstily se a podrazily jí nohy!“

„A dokonce nikomu ani nic nepráskly!“ ušklíbl se Ward.

„Ale teď už by se klidně mohly přiznat, už je to promlčené!“
přisadil si Blake. „Ale už si nevzpomínám, proč jsme ji vlastně
chtěli vystrašit.“

„Měli jsme k tomu důvod, ty sklerotiku! Popeláři přijeli ještě
předtím, než se objevila ona! Málem jsme skončili rozdrčení
v popelářském voze!“

Blake si najednou na tu scénu vzpomněl a rozzářil se.

„To je pravda. Už jsem zapomněl!“

„Máme štěstí, že jsme pořád na světě a můžeme se tomu
zasmát!“

Oba muži vybuchli smíchy. Ale Blakeův obličej se zase
rychle zachmuřil.

„Jenže tohle všechno je dávná minulost,“ poznamenal.

„Je to náš život, Andrewe. Přestaň se na všechno dívat, jako
bys už nemohl v nic dalšího doufat. Na tom místě, kam si trou-
fáš se vydat, taky nemají úplně jednoduchý život. Paní domácí
je vdova a já nechci, aby kvůli tobě měla ještě víc černých myš-
lenek než dosud. Ale protože ty na tom svém šíleném plánu
trváš, tak mi slib, že se budeš chovat jaksepatří a budeš tu hru
brát vážně.“

„Jak o tom jen můžeš pochybovat?“

„U člověka, který se pokusil převléknout za svou vlastní
matku, aby svého „syna“ omluvil ve škole, očekávám jen to
nejhorší...“

5

Ani kouzlo podzimní lesní cesty, kterou se teď taxík dal, nedokázalo vysvobodit Andrewa Blakea ze spárů únavy. Dnešní den pro něj začal velmi brzy: vstát za rozbřesku, jet vlakem do Paříže, pak dalším daleko za ni, všude obklopen lidmi, kteří mluví tak neuvěřitelně rychle jazykem, který nicméně zvládal na slušné úrovni. I když přijel brzy, neměl příležitost si odpočinout.

„To je legrační,“ komentoval situaci taxikář, „jezdím do téhle oblasti už deset let a touhle cestou jedu rozhodně poprvé. Ani jsem nevěděl, že někam vede. Město je sice blízko, ale jeden by si mýsl, že se ztratil v lesích.“

Panství Beauvillier, ulice Beauvillier. Adresa nenechávala nikoho na pochybách o důležitosti tohoto místa. Asfaltová cesta stoupala nádherným lesem v kopcích, kde už opadalo listí ze stromů. Na vrcholu jednoho ze svahů se kmeny stromů roze-stoupily a za nimi se objevila zeď, podél níž auto pokračovalo dál ve své cestě. Po několika kilometrech, uprostřed jedné lesní mýtiny, zeď najednou změnila tvar a oni projeli obrovskou branou se silnými zdmi, uprostřed níž se vyjímal monumetální brána. Mezi dvěma pilíři, na nichž seděli kamenní lvi ohlodaní zubem času, se skvěla zdobná mříž s velkým kovaným písmenem „B“. Auto zastavilo.

„Tak jsme tady.“

Řidič se rozhlédl a zeptal se:

„To je domov důchodců?“

„Doufám, že ne...“

„V každém případě máte štěstí, je hezké počasí. Babí léto je v této části země velmi příjemné.“

Andrew zaplatil a vystoupil z taxíku. Řidič vylovil z hloubi kufru jeho jediné zavazadlo, rozloučil se s ním, popřál mu příjemný pobyt a odjel. Když se díval za odjíždějícím taxíkem, cítil se Andrew najednou velmi osamělý.

Stál před branou a zhluboka se nadechl. Vzduch byl příjemně teplý. Vánek zlehka pohyboval suchou trávou, která se probojovala alejí až k samotné bráně. Nejspíš ji příliš často neotvírali. Na jednom z pilířů bylo vyryto jméno panství – Panství Beauvillier. V dálce za skupinou stromů člověk tušil velké sídlo s mnoha špičatými věžičkami. Vpravo od brány byl malý vstup pro pěší.

Odraz slunečních paprsků na obvodové zdi ho oslepil. Andrew si všiml domácího telefonu, který nebyl v nijak skvělém stavu. Pečlivě na něm zmáčkl příslušné tlačítko. Žádná odpověď. Blake to zkusil znovu, ale opět bez úspěchu. A tak zatlačil na branku, která se se skřípěním otevřela.

Byl zde takový klid, že by si leckdo mohl myslet, že je to tu opuštěné. Andrew za sebou pečlivě zavřel branku a pustil se cestičkou vysypanou šterkem. Pod jeho nohama se ozýval stejný zvuk jako u strýce Marka v Pillsbury. Když tam s rodiči jezdívali na odpoledne, trávil celé hodiny v aleji, která byla také sypaná šterkem, jen aby mohl naslouchat tomu zvláštnímu zvuku.

Blake pokračoval dál. Po velmi dlouhé době si znovu připomněl ten dávno zapomenutý pocit z objevování naprosto neznámého místa. Najednou se začal ptát sám sebe, jestli se odněkud

nevynoří štěkající psi, kteří by se po něm vrhli. Ani s brýlemi neviděl moc daleko. Kdyby přiběhli, slyšel by je, ale k čemu by mu to bylo? Beztak nemohl utíkat. Šeptem si předříkával volání o pomoc ve francouzštině, pokud možno bez cizího přízvuku.

Velké zavazadlo pro něj bylo příliš těžké a kolečka byla na nerovném povrchu k ničemu. Po obou stranách cesty se rozprostíral park, kam až oko dohlédlo. Chvillemi mezi stromy zahlédl střechu domu. Když vyšel z aleje, konečně ho mohl spatřit v celé jeho kráse. Byla to pozoruhodná stavba se zdmi z červených cihel a obložená vápencem. Dům měl nepravidelný půdorys a dominovala mu hranatá věžička, u jejíž paty se nacházelo hlavní schodiště. Z každé strany ho lemovala vedlejší křídla domu, která byla zakončena úzkými štíty a balkony. Každé patro mělo jiný typ oken – v přízemí byla vysoká, v prvním a druhém poschodí trochu menší a v posledním patře pak viděl vikýře všech možných velikostí, které lemovaly střechu s převislými okraji. Pro Andrewa bylo těžké určit, v jakém stylu je dům postaven, protože v něm viděl vlivy normanské i neogotické architektury a dokonce i prvky, které musely být převzaty z nějaké pohádky.

Andrew si to namířil ke schodišti a snažil se působit vyrovnaně, ačkoliv se mu to příliš nedařilo. Možná ho právě někdo pozoruje z okna a on věděl, jak důležitý je první dojem. Vyšel po širokém schodišti polokruhovitého tvaru, které zakrývala vějířovitá markýza vykládaná matným sklem. Andrew si dal chvilku na úpravu svého zevnějšku a pak se teprve natáhl po šňůře zvonku.

Nechtěl zazvonit moc hlasitě, ale jakmile na to pomyslel, zatahl za šňůru příliš silně a domem se rozlehlo hlasité vyzvánění.

Andrew vyčkával a stejně jako pokaždé, když někde čekal, běželo mu hlavou množství otázek. Spletl si snad adresu? A co

když je ten dům opuštěný? Při svém štěstí teď někde najde majitelku domu mrtvou. Už z ní bude dávno vyschlá mumie, stejně jako z té myši, na kterou narazil naposledy, když uklízel v garáži.

Náhle se za vitráží, která lemovala hlavní dveře, začal pohybovat stín. Někdo otočil klíčem v zámku a jedno křídlo dveří se otevřelo. Objevila se žena, zhruba padesátnice, robustní postavy, a přitom docela pěkná. Měla hnědé vlasy sčesané do culíku.

Bez okolků si ho důkladně prohlížela.

„Dobrý den. Vy jste určitě ten nový majordomus?“

„Ano, to jsem já. Mám schůzku s madame Beauvillierovou.“

„Vstupte. Já jsem její kuchařka.“

„Madame se daří dobře?“

Kdyby mu ta žena odpověděla, že je její nadřízená mrtvá a její tělo v podobě suché mumie se nachází v garáži, začal by Andrew věřit na znamení.

„Madame vás čekala v poledne. Vyčkejte, sdělím jí, že jste přijel.“

Andrew si venku v parku přivykl na oslnivé sluneční paprsky, a tak mu teď chvíli trvalo, než se jeho oči přizpůsobily příšeří vstupní haly. Kuchařka se vzdálila a její kroky se hlasitě ozývaly na dlažbě zdobené modrými květovanými motivy. Celá hala byla vybavena různorodou sbírkou nábytku, bezesporu získaného při mnoha různých příležitostech. Žena se po několika minutách vrátila a její odhodlané kroky narušily stávající ticho.

„Madame vás teď přijme. Nechte své věci na lavičce. Mohu vám nabídnout něco k pití?“

„Děkuji, zatím ne.“

„Cesta proběhla v pořádku?“

Bylo to zvláštní, ale tón, jakým tato příjemná slova vyslovovala, zněl poměrně tvrdě.

„Ano, děkuji za optání.“

Kuchařka ho dovedla po krásném dubovém schodišti, které zabíralo celý prostor vstupní haly, až do prvního patra. Vstoupila do chodby, která byla několika schody rozdělena na dvě části, a zaklepala na první dveře. Když zaslechla hlas, který jí sdělil, že smí vstoupit, otevřela je a ustoupila stranou, aby nechala projít návštěvníka, kterého s sebou přiváděla.

Závěsy v pokoji byly zatažené. Madame Beauvillierová seděla za svým pracovním stolem. V tom lehkém přítmí se dala rozeznat pouze její silueta. Paprsek světla, kterému se podařilo proniknout těžkými závěsy, dával vytušit přítomnost psací podložky, pečlivě urovnaných desek, telefonu, bronzové sošky baleríny a porcelánového držáku na psací potřeby.

Zvedla se a napřáhla paži.

„Monsieur Blakeu. Říkám to tak správně?“

„K vašim službám, madame. Velmi rád vás poznávám.“

Andrew uchopil nabízenou ruku. Třásla se. Paní tohoto sídla usedla zpět do svého křesla a naznačila mu, ať se posadí na čalouněnou pohovku naproti ní. Byla tak nízká, že se Blake, ač je poměrně vysoké postavy, cítil menší než ona.

„Byla jsem zneklidněna vaším zpožděním, ale neměli jsme k dispozici žádné číslo na mobilní telefon, kam bychom se vám dovolali.“

„Velmi se omlouvám, měl jsem vám jej předat. Určitě jsem si spletl hodinu odjezdu mého přípoje z Paříže s hodinou příjezdu sem...“

„Nechme to být. Vaše reference jsou vynikající a byl jste mi vřele doporučen. Vezmu vás tedy na zkušební dobu čtyř měsíců. To znamená až do začátku příštího roku.“

„Děkuji, madame.“

I za ztížených světelných podmínek Blake rozeznal u své nové zaměstnavatelky díky určitým pohybům těla její hrdé

držení hlavy, pečlivě udržovaný účes a uměřená gesta. Ale i přes to všechno byla v jejím chování znát jistá vyčerpanost. Vypadalo to, jakoby její příjemný rytmický hlas byl mladší než její tělo – Richard mu předtím prozradil, že je mezi nimi jen několik měsíců rozdílu.

„Bylo mi sděleno, že Francii dobře znáte,“ zmínila se.

„Měl jsem možnost zde mnohokrát pobývat. Moje žena byla Francouzka. Ale po jejím skonu jsem se sem již nevrátil.“

„To mě velmi mrzí.“

A rovnou navázala dalším tématem:

„Odile, kterou jste již potkal, vám vysvětlí, jakým způsobem zde v domě vše funguje a co bude patřit k vašim povinnostem. Nevyžaduji, abyste nosil livrej, ale košile s kravatou je nezbytná. Každé pondělí budete mít volný den. Trvám na dodržování naprosté dochvilnosti. Sam poznáte, že toto je velmi klidný dům. Návštěvy nepřijímáme příliš často. A nyní vás požádám, abyste mě zanechal o samotě, čekají na mne další povinnosti. Pokud máte dotazy, ptejte se kuchařky.“

„Děkuji, madame.“

Andrew se zvedl k odchodu. Ve chvíli, kdy se chystal odejít, madame Beauvillierová na něj znovu zavolala:

„Monsieur Blakeu?“

„Ano, madame?“

„Dnes jste mohl do mého domu vstoupit hlavním vchodem. To bylo poprvé a také naposledy. Mí zaměstnanci používají služební vchod na západní straně domu nebo častěji také zadní vchod vedoucí přes kuchyni.“

Andrew ani nezaprotestoval.

„Budu si to pamatovat, madame.“

„Vítejte u nás.“